

Tid: 11 oktober 2007 kl 16.00 – 16.15

Plats: Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat: 19 oktober 2007

Joakim Larsson

Mirja Räihä Järvinen

Närvarande:

Ledamöter

Joakim Larsson (m), ordförande

Mirja Räihä Järvinen (s), vice ordförande

Jan Tigerström (m)

Kerstin Gustavsson (m)

Helena Bonnier (m)

Sören Swärd (m)

Mustafa Tümtürk (s)

§§1-15, 17-24

Jari Visshed (s)

Ersättare

Göran Kindvall (m)

tjänstgörande

Sebastian Carlsson (m)

Anders Alvebäck (m)

Per Hallberg (m)

Claes Fleming (fp)

tjänstgörande

Christer Mellstrand (c)

Linda Lindgren (s)

tjänstgörande § 16

Kenneth Nilsson (s)

Margareta Malm (s)

Bo Holmberg (s)

Lotten von Hoffsten (v)

tjänstgörande

Torkel Tigerschiöld (mp)

tjänstgörande

Tjänstemän

Tjänstemännen vid kontoret Stefan Eriksson, Lars Fränne, Ann-Charlotte Nilsson, Gunnar Jensen, Petra Nieto, Eva Olsson och Åsa Wigfeldt samt biträdande borgarrådssekreteraren Thord Swedenhammar, borgarrådssekreteraren Thomas Andersson från roteln och nämndsekreteraren Åse Geschwind.

Detaljplan för fastigheterna Såningsmannen 7 och 8 i Gamla Enskede. Remiss
Dnr E2007-512-01336
Protokollsutdrag

Exploateringskontoret hade den 30 augusti 2007 avgivit tjänsteutlåtande i rubricerade ärende, till vilket hänvisas. I tjänsteutlåtandet föreslogs enligt följande:

1. Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på förslag till ny detaljplan inom fastigheterna Såningsmannen 7 och 8 i Gamla Enskede, S-Dp 2006-14764-54.
2. Nämnden ger kontoret i uppdrag att teckna erforderliga avtal för exploaterings genomförande.

Yrkanden

Bifall yrkades till kontorets förslag.

Tjänstgörande ersättaren Lotten von Hofsten (v) yrkade bifall till förslag som redovisas i **bilaga L1**.

Tjänstgörande ersättaren Torkel Tigerschiöld (mp) yrkade bifall till förslag som redovisas i **bilaga L2**.

Beslut

Exploateringsnämnden beslöt, efter propositioner på framställda yrkanden, enligt kontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på förslag till ny detaljplan inom fastigheterna Såningsmannen 7 och 8 i Gamla Enskede, S-Dp 2006-14764-54.
2. Nämnden ger kontoret i uppdrag att teckna erforderliga avtal för exploaterings genomförande.

Reservationer

Mot beslutet reserverade sig tjänstgörande ersättaren Lotten von Hofsten (v) med hänvisning till sitt yrkande i **bilaga L1**.

Mot beslutet reserverade sig tjänstgörande ersättaren Torkel Tigerschiöld (mp) med hänvisning till sitt yrkande i **bilaga L2**.

Vid protokollet
Åse Geschwind

Rätt utdraget intygar:

Tillhör § 20, bilaga L1

Exploateringsnämnden
2007-10-11

Tillhör ärende 20

Detaljplan för fastigheterna
Såningsmannen 7 och 8 i Gamla
Enskede. Remiss

Lotten von Hofsten (v)

Förslag till beslut

Exploateringsnämnden beslutar

att avslå förslaget,

att därutöver anföra:

Ärendet är principiellt viktigt.

I grunden är det positivt med en varsam förtätning av våra bostadsområden. En blandning av olika boendeformer är att eftersträva i alla stadsdelar för att motverka segregationen i staden.

Dock har Riksantikvarieämbetet förklarat att den del av Gamla Enskede där planområdet ingår är av riksintresse för kulturminnesvärden enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Stadsmuseet har dessutom klassat hela Gamla Enskede, Stockholms första trädgårdsstad, som en stadsdel där särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt kulturhistoriska värden (se Översiktsplan 1999) samt ”grönklassat” fastigheterna Såningsmannen 7 och 8 som särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt.

Fågelkärrskroken är en av Gamla Enskedes typiska ”krokar” eller kvartersparker. Tillsammans med trädgårdarna runtomkring utgör de sammanhållna, intima gröna rum som är allmänt tillgängliga för cykelturer och promenader. Gamla Enskedes parkrum är väl så viktiga och karaktärsskapande för stadsdelen som själva gaturummet. Med sin grönska hälsar Fågelkärrskroken gående och cyklister från t ex Globenområdet tydligt välkomna till trädgårdsstaden.

Fastigheternas gård, där den nu föreslagna nybyggnaden placeras, är en del av Fågelkärrskrokens parkrum. Med fyra våningar och närapå samma maxhöjd som befintliga flerbostadshus kommer nybyggnaden - oavsett att en del träd sparas - att dominera kvartersparken och förta kvarterets karaktär av trädgårdsstad. Förslaget är därmed till skada för riksintresset och riskerar att bana väg för fler liknande åtgärder som förvanskar Gamla Enskedes speciella karaktär.

Utformningen av det nya huset står i skarp kontrast till 1920-talsvillorna och flerbostadshusen i klassisk stil. Bland annat är mängden, utformningen och placeringen av fönster och balkonger samt takets utformning tydligt avvikande. En sådan kontrastverkan kan vara uppfriskande och spännande på annat håll, men inte i ett område som på grund av sin tidstypiska karaktär är av riksintresse för kulturminnesvården.

Idén att inreda flerbostadshusens källare till marklägenheter är bra och kan bidra till liv och rörelse året om i Fågelkärrskroken.

Tillhör § 20, bilaga L2

Exploateringsnämnden
2007-10-11

Tillhör ärende 20

Såningsmannen 7 och 8, Gamla
Enskede

Torkel Tigerschiöld (mp)

Förslag till beslut

Exploateringsnämnden beslutar

att förslaget till detaljplan avstyrks,

att därutöver anföra följande:

I grunden är det positivt med en varsam förtätning av våra bostadsområden. En blandning av olika boendeformer är att eftersträva i alla stadsdelar för att motverka segregationen i staden.

Dock har Riksantikvarieämbetet förklarat att den del av Gamla Enskede där planområdet ingår är av *riksintresse för kulturminnesvården* enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Stadsmuseet har dessutom klassat hela Gamla Enskede, Stockholms första trädgårdsstad, som en stadsdel där *särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt kulturhistoriska värden* (se Översiktsplan 1999) samt ”grönklassat” fastigheterna Såningsmannen 7 och 8 såsom *särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt*.

Fågelkärrskroken är en av Gamla Enskedes typiska ”krokar” eller kvartersparker genomlöpta av parkvägar. Tillsammans med trädgårdarna runtomkring utgör de sammanhållna, intima gröna rum som ändå är allmänt tillgängliga för cykelturer och promenader. Gamla Enskedes parkrum är väl så viktiga och karaktärsskapande för stadsdelen som själva gaturummet. Med sin grönska hälsar Fågelkärrskroken gående och cyklister från t ex Globenområdet tydligt välkomna till trädgårdsstaden.

Fastigheternas gård, där den nu föreslagna nybyggnaden placeras, är en del av Fågelkärrskrokens parkrum. Med fyra våningar och närapå samma maxhöjd som befintliga flerbostadshus kommer nybyggnaden - oavsett att en del träd sparas - att dominera kvartersparken och förta kvarterets karaktär av trädgårdsstad. Förslaget är därmed till skada för riksintresset och riskerar att bana väg för fler liknande åtgärder som förvanskar Gamla Enskedes speciella karaktär.

Idén att inreda flerbostadshusens källare till marklägenheter är bra och kan bidra till liv och rörelse året om i Fågelkärrskroken.